

Teksen ve Meslek Kuruluşlarının Yan Ödemeler ve Diğer Sorunlar Üzerine Görüşleri

Bilindiği gibi kamu kesiminde çalışan 30000 teknik eleman, bütün tepkilerine, bütün direnişlerine rağmen, adete zorla Yeni Personel Kanunu kapsamına alınmışlar ve «hizmet» yerine «değer» üretmek suretiyle doğrudan doğruya ülke ekonomisine katkıda buldukları halde «memur» statüsünde çalışmaya mecbur edilmişlerdir. Böylece kamu kesimi teknik elemanlarının sosyal ve demokratik hakları kısıtlandığı gibi (örneğin siyasi partilere üye olabilmeye), ayrıca ekonomik olanaklar bakımından da büyük kayıplara uğratılmışlardır. Kamu kesimi teknik elemanlarının Personel Kanunu kapsamına alınmalarının çok olumsuz gelişmelere yol açacağını ve özellikle en verimli çağdaki teknik elemanların ya yurt dışına çıkmak ya da özel sektöre geçmek üzere kamu kesiminden ayrılacaklarını, böylece yatırım, plânlama, projelendirme, işletme ve denetleme işlemlerinde büyük aksaklıkların ortaya çıkacağını, meslek odaları ve tüm teknik eleman kuruluşları yaptıkları bilimsel açıklamalarla sorumlu katlara ve kamu oyuna defalarca duyurmuşlardı. Bütün bu bilimsel ve objektif verilere rağmen kamu kesimi teknik elemanlarının somut talep ve istekleri dikkate alınmamış, ayrıca intibaklar kararname ile yurt kalkınmasının temel unsuru, olan Türkiye teknik gücüne yeni bir darbe daha vurulmuştur. Bütün bunlardan başka yeni Yan Ödemeler Tasarısı gerçekleşinceye kadar «eski yan ödemelere aynen devam edileceği» şeklindeki kanun hükmü de çiğnenmek suretiyle teknik elemanlara «şantiye, ağırlık, seyyaliyet ve mahrumiyet zamlarının» ödenmesi de keyfi bir şekilde durdurulmuştur. Böylece özellikle mahrumiyet bölgelerinde, üretim merkezlerinde, şantiyelerde, feragatla çalışmakta olan teknik elemanlar birdenbire çok güç koşullarla karşı karşıya ve yapayalnız bırakılmışlardır.

Teknik eleman örgütlerinin, meslek odalarının ve özellikle Teknik Personel Sendikası (Teksen)'in yapmış olduğu tüm uyarı ve eleştirilere rağmen, yeni Yan Ödemeler Tasarısı, önemsiz nedenlerle çok geciktirilmiş ve Türkiye teknik gücünün ızdırap ve mağduriyeti adeta kasıtlı bir şekilde sürdürülmüştür. Bu arada sorumlu katlara 'ışık tutmak ve yardımcı olabilmek amacıyla, Teksen'in öncülüğünde ve tüm teknik eleman örgütlerinin katılımıyla, tamamen bilimsel ve objektif verilere dayanan bir Yan Ödemeler Tasarısı taslağı hazırlanmış ve bu tasarı hem Demirel hem de Erim kabinesindeki yatırımcı bakanlara sunulmuştur*]. Bu tasarıda görüleceği şekilde, hükümet tasarılarından farklı olarak puanlama esası getirilmiş ve «puanlamada» makam yerine «fonksiyon» ve «verimlilik» kriteri baz olarak kullanılmıştır. Böylece en verimli ve fonksiyoner teknik elemana gereken ödemenin yapılabilmesi ön görülmüştür. Oysa hükümet tasarılarında genellikle en yüksek makam sahibine en fazla yan ödeme yapılması genel bir ilke haline getirilmiştir. Teksen ve meslek odalarının eleştirileri sonunda hükümet tasarıları önemli değişikliklerden geçmiş ve yakın zamanda Bayındırlık Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve Sanayi ve Ticaret Bakan-

[*] Dergimizde (Mart - Nisan 1971, Sayı 171 -172, S. 23) yayınlanmıştır (Yayın Kurulu).

lığı yetkilileri tarafından yeni bir tasarı daha hazırlanmıştır. Bu tasarıda puanlama esasının kabulüne ve «verimlilik» ve «fonksiyon» kriterlerinin gözönünde tutulmalarına rağmen, sosyal adalet ilkelerini ihlâl eden hususlara da yer verilmiştir. Yatırımcı Bakanlıklara sunduğumuz eleştirilerde de belirtildiği şekilde, örneğin Orman ve Ziraat mühendisleriyle, yüksek matematikçi, kimyager, tekniker ve teknisyenler teminindeki güçlük zammından yoksun bırakılmış, ayrıca tekniker ve teknisyenlere iş riski ve iş güçlüğü zammının % 50 oranında ödenmesi öngörülmüştür. Bundan başka teminindeki güçlük zammı bölümü o şekilde düzenlenmiştir ki, genel müdür seviyesindeki teknik elemanların dışındaki teknik elemanlara bu zammın ödenmesi olanağı ortadan kaldırılmıştır. Böyle bir tasarının tatminkâr olamayacağı ortadadır.

Bütün çalışmalar yanında Teksen ve meslek odaları Yeni Personel Kanunu'nda teknik elemanlar açısından ortaya çıkan aksaklıkları da ayrıntılı bir şekilde tesbit etmiş ve sorumlu katlara duyurmuşlardır[**]. Bu çalışmayla teknik elemanların uğradıkları haksızlıklar bir kere daha ve somut olarak ortaya konulmuştur.

Kamu kesimi teknik elemanlarımızın bugün içinde bulunduğu güç ve hatta dayanılmaz koşulları böyle kısa bir çerçeve içerisine sığdırmamanın olanaksızlığı karşısında, sayın parlamenter teknik elemanlardan, sunduğumuz belgelerin yardımıyla teknik elemanların sorunlarına ve özellikle yan ödemeler sorununa eğilmelerini ve yurt kalkınmasının temel unsurlarının huzur içinde çalışabilmesi için gereken sosyal ve ekonomik koşulların gerçekleştirilmesine katkıda bulunmalarını saygılarımızla rica eder, çalışmalarında kendilerine başarılar dileriz.

TEKNİK PERSONEL. SENDİKASI
(TEKSEN)

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI
FİZİK MÜHENDİSLERİ ODASI
HARİTA MÜHENDİSLERİ ODASI
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI
KİMYA MÜHENDİSLERİ ODASI

MADEN MÜHENDİSLER ODASI
MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI
MİMARLAR ODASI
ORMAN MÜHENDİSLERİ ODASI
METEOROLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI
TÜRKİYE TEKNİKERLER SENDİKASI
TÜRKİYE TEKNÖC ÖĞRETMENLER
SENDİKASI (TÜTÖS)

TEKSEN'in Yan Ödemeler Tasarısı Hakkındaki Görüşleri

Sn. Nihat Erim	Başbakan
Sn. İhsan İopaloloğlu	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı
Sn. Ayhan Çilingirođlu	İmar ve İskân Bakanı
Sn. Selâhattin Babürođlu	Sanayi ve Ticaret Bakanı
Sn. Cahit Karakaş	Bayındırlık Bakanı
Sn. Dr. Cevdet Aykan	Köyşleri Bakan'larına yazılmıştır.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Bayındırlık Bakanlığı ve Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından hazırlanmış bulunan «Yan Ödemeler Tasarısı» hakkındaki görüşlerimiz aşağıda sunulmuştur.

I — Yeni Yan Ödemeler Tasarısında göze çarpan en önemli aksaklık Ziraat ve Orman Mühendisleriyle, Kimyager, Yüksek Matematikçi, Tekniker ve Teknisyenlere «Teminindeki Güçlük Zammı» nm verilmemesidir. Böyle bir de-

[•**] Dergimizde (Mayıs 1971, Sayı 173, S. 9 yayınlanmıştır). (Yayın Kurulu).

ğerlendirme teknik camiada büyük bir huzursuzluk ve verim düşümü yaratacaktır. Kalkınma çabalarmin temel ögesi olan teknik elemanların bir kesiminin hakları olan ekonomik olanaklarından yoksun bırakılmaları ayrıca sosyal adalet ilkelerini de ihlâl etmektedir.

2 Ayrıca Tasarıya göre iş riski ve iş güçlüğü zamlarından Tekniker ve Teknisyenler sadece % 50 oranında yararlandırılacaktır. Oysa, bilindiği gibi örneğin bir maden ocağında, bir yüksek gerilim hattının altında çalışan bir mühendisle bir tekniker ya da teknisyen aynı iş riskine, aynı tehlikelere maruzdur lar. Dolayısıyla iş riski ve iş güçlüğü zamlarından tekniker ve teknisyenlerin sadece % 50 oranında yararlandırılmalarının anlamı anlaşılmamaktadır.

3 — Tasarıda özellikle mahrumiyet bölgelerinde çalışanlar için yeteri de recede ayrıcalık bulunmamaktadır. Oysa şantiyelerde, büyük merkezlerden uzak işyerlerinde çalışan teknik elemanlar için ayrıcalıklar yaratılmasının zorunlu olduğu ortadadır.

Ülke kalkınmasını gerçekleştirme çabalarında en etkin bir yer alacak teknik elemanların huzurlu bir ortam içinde çalışmalarını ve verimli olabilmelerini sağlamak üzere yukarıda belirttiğimiz hususların dikkate alınmasını rica eder, en derin saygılarımızı sunarız.

TEKSEN

TEKSEN'e Üye Olalwn !

TEKSEN'de B
